

A szigorlat

A professzor irodája előtti folyosó megtelt magoló diákokkal. Ez volt az államvizsga előtti utolsó szigorlatuk, és egyben a legnehezebb is. Jocó már hetek óta csak erre készült, éjjel-nappal tanult, a siker érdekében kedvenc elfoglaltságairól is hajlandó volt lemondani. Pedig hívogatta a szikrázó napfény, hogy hagyjon ott csapot-papot; pattanjon bringára, és vágjon neki a tavaszi erdőnek. Néha erőszakkal kellett magát a könyvek mellett tartania. Éjszakánként, amikor lecsukódott a szeme, literszámra döntötte magába a kávé, sokszor hasztalanul. Ha már végleg kimerült, dúdolgatott magában, mostanában és régebben hallott zeneszámokat. A halk nótázgatás a bágyadt állapotában egyre hangosabbá vált, ami azt eredményezte, hogy anyja átkopogott a falon. Ilyenkor Jocó is észbe kapott, mégis csak azért kínozza magát, hogy görbüljön az a jegy, ezért aztán gyorsan tankönyvei fölé görnyedt. Amikor abba a stádiumba érkezett, hogy a háta is jelezte már, elege van az egyforma testtartásból, akkor döntött úgy, hogy aznapra abbahagyja, és átadja magát a pihentető alvásnak. Ilyen feszített tempóban azonban agya álmában is tovább

dolgozott, évszámok, történelmi események jelentek meg előtte. A mohácsi csatában például személyesen is részt vett, sőt, néha el is esett a harc mezején.

Reggel alig tudta kihámozni magát a csatakos lepedőből. A legrosszabb talán az volt, amikor egy második világháborús bomba leszakította a fél karját, mindkét lábát, de a nácik ennek ellenére elhurcolták. Ilyen események után az ébredés első pillanatában eltörpülni látszott holmi kis szigorlatocska. Pedig nem véletlenül tartottak tőle annyira a hallgatók. A professzor kegyetlen ember hírében állt. A fáma szerint szerette megkínozni diákjait. Különösen a jó tanulók irritálták. Az volt a szokása, hogy mielőtt feltette volna kérdését, vagy tételt húzatott volna, alaposan átnézte a szerencsétlen vizsgázó indexét, és ha jó jegyeket látott, akkor addig csűrte-csavarta a választott témát, hogy a végén a nebuló azt sem tudta, fiú-e vagy lány. Ha pedig az illető már eddig sem jeleskedett különösképpen, akkor eleve múltjában hordozta halálos ítéletét. Ezek után nem csoda, hogy Jocó mindent félretéve a tanulásnak szentelte magát.

De nemcsak a saját jegyei miatt aggódott, szívéen viselte barátnője, Lívia sorsát is. Líviának nagyon jó volt a memóriája, elsősorban azokban a tantárgyakban ért el eredményeket, ahol magolni kellett. Az összefüggéseket már kevésbé látta át, csak hosszas töprengés után érezte meg a dolgok lényegét. Egy vizsgán viszont nincs erre

lehetőség, ott kérdeznek, és azonnal válaszolni kell. Rengeteg estét töltöttek el együtt Jocóval, de nem egymással foglalkoztak, bármennyire is szerették volna, hanem a szigorlati tételek átrágásával.

Jocó az ablaknál lévő asztal szélén kuporogva találta Líviát, aki észre sem vette szíve választottját, annyira belemerült jegyzeteibe.

– Szia, hogy vagy?

Lívia összerezzent a váratlan hangra.

– Szia. Körülbelül úgy, mint az elítélt a siralomházban. Teljesen össze vagyok zavarodva.

– Ne félj, meglátod, minden rendben lesz. Valami azt súgja, hogy át fogsz menni.

Egy évfolyamtársuk állt mellettük, aki akaratlanul is behallgatott a beszélgetésbe. Már egy órája várakozott, ez alatt az idő alatt sikerült némi tapasztalatot gyűjtenie.

– Ma egyáltalán nincs jó hangulata a profnak. Már négy embert kivágott. Még Széles Marikát is.

Széles Marika volt az évfolyamelső. Jelesnél rosszabb jegyet eddig még nem szerzett. A hír hallatán Lívia elsápadt.

– Nyugi – mondta Jocó. – Annyiszor átismételtük az egészet, hogy lehetetlen, hogy ne sikerüljön.

Névsor szerint járultak a professzor elé. Hamarosan Jocó következett. Amikor a terembe lépett, a másik vizsgáztató mosolyogva fogadta, de a professzor faarccal mutatott a tételekre, hogy húzzon egyet. Magabiztossága nem hagyta

el a keresztkérdéseknél sem, így nyugodtan távozhatott. Aztán érkezett az a pillanat is, amikor Lívia került sorra. Jocó bátorítólag megszorította a kezét. Nehéz volt számára a várakozás, nem is tudott egy helyben maradni, idegesen járkált fel s alá a keskeny folyosón. Végre nyílt az ajtó. Lívia könnyes arcát látva meg sem kellett kérdeznie az eredményt.

– Gyere- – suttogta részvétellel, és magához ölelte a lányt.

– Nem is tudom, mit csináljak. Azt hiszem, a Dunának megyek- – zokogta Lívia. – Még egyszer nem tudom megtanulni ezt a hatalmas mennyiséget. Így is hullafáradt vagyok.

– Mi volt a baj?

– Minden. Ahogy megláttam azt a rideg tekintetet, éreztem, hogy a tudás kiszivárog a fejemből. Én olyan hülye vagyok. Még a legegyszerűbb kérdésre sem tudtam válaszolni. Jocó megsimogatta Lívia haját.

A lány tovább brühögött:

– Te olyan okos vagy. Nem is értem, miért vagy velem.

A fiú elmosolyodott. Nagyon szerette Líviát, bántotta, hogy ennyire elkeseredett állapotban látja.

– Kis butuskám. Azt hiszed, azért szeretlek, mert tudod, mikor volt az augsburgi csata? Nekem az egész lényed tetszik, függetlenül attól, hogy frusztrált vénemberek mennyire szívatnak meg. Tudod, mit, ma pihenni fogunk, elmegyünk

moziba, utána meg cukrászdába, holnaptól pedig segíték neked. Megmutatjuk, hogy nem olyan könnyű kibabrálni veled.

– Nem is várjuk meg az eredményhirdetést?

– Úgyis kifüggesztik.

Lívia hálásan simult Jocóhoz. Ahogy kézen fogva elhagyták az épületet, többen is megfordultak utánuk.

– Milyen szép pár – dörmögte a bajsza alatt a gondnok, miközben helyére gördítette a kiürített kukát.